

1 PRVNÍ PÍSEMNÉ ZMÍNKY V SOUVISLOSTECH

? Doplň chybějící údaje.

První písemná zmínka o Hradišti z roku **1545** (MDVL) zmiňuje zdejší tvrz. Tehdy v Českém království vládl **Ferdinand I.**, první český panovník z rodu Habsburků po roce **1526** (MDXXVI). Tento rod vládl v Čechách až do roku **1918** (MDCCLXXXVIII), tedy dlouhých **392** let.

Vesnice Hradišťská Lhota je poprvé zmiňována v roce **1379** (MCCCLXXIX), tedy v době vlády **Václava IV.**, nejstaršího syna Otce vlasti. Tohoto panovníka postihl záchvat mrtvice v roce **1419** (MCCCCXIX), když dostal zprávu o **první pražské defenestraci**, která byla počátkem husitské revoluce.

? Které další panovnické rody kromě Habsburků vládly v Čechách? Vyjmenuj všechny.

Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci

? Vyjmenuj tři další osobnosti spojené s husitskou revolucí.

Jan Žižka, Prokop Holý, Zikmund Lucemburský

2 ZÁMEK (ČP. 1) V HRADIŠTI

Barokní stavba zámku byla přestavěna v novogotickém duchu. Dnes zde sídlí Muzeum jižního Plzeňska.

? Zařad' časově architektonický styl novogotika. **19. století**

? Označ na fotografii novogotické prvky.

? Které další historizující slohy znáš?

neorenesanční, neorománský

? Označ správnou definici pojmu muzeum:

- instituce určená k uchovávání, ochraňování, evidování a zpřístupňování archiválií – historicky cenných písemných pramenů, vzniklých v rámci činnosti státních, městských a obecních orgánů či jiných právnických a fyzických osob.
- stavba sloužící k předvádění divadelního umění, jednoho z uměleckých druhů, ve kterém se vytváří vztah mezi diváky v hledišti a herci i dalšími účinkujícími na jevišti
- instituce otevřená veřejnosti, která získává, uchovává, zkoumá, zprostředkuje a vystavuje hmotné doklady o člověku a jeho prostředí za účelem studia, vzdělání, výchovy a potěšení, obsahuje expozice a depozitáře

3

DROBNÉ PAMÁTKY U OSADY BOHUŠOV

? Prohlédni si fotografii sousoší Ukřižování a dle toho vysvětli pojem SOUSOŠÍ.

Několik soch vhodně spojených do jednoho výtvarného celku.

? Vyhledej

? Socha Archanděla Michaela je na soklu opatřena erbem jednoho rodu, zjisti kterého. **rod Kolovratů a Pálffyů**

? Jak se nazývá věda, která se zabývá studiem erbů. **heraldika**

? Dle fotografie vyber správné tvrzení. Boží muka jsou:

- umělecky ztvárněný objekt, jehož úkolem je veřejně připomenout nějakou historickou událost nebo historicky významnou osobu
- drobná stavba nejčastěji ve tvaru sloupu nebo pilíře, někdy krytá stříškou
- samostatně stojící dekorativní sloupy zasvěcené Panně Marii nebo svatě Trojici a sochařsky vyzdobené křesťanskou tematikou

4

KOVÁRNA (ČP. 4) V HRADIŠŤSKÉ LHOTCE

? V Hradištské Lhotce můžeme najít kovárnu. Na základě obrázku popiš, jak taková kovárna vypadala a co všechno ke své práci kovář potřeboval.

V kovárně bylo otevřené ohniště (výheň), ve kterém se oheň rozdmýchával měchem. Kovář pro tvarování předmětů dále používal kovadlinu, kleště a kladivo, svěráky, dláta, pilníky, vrtáky.

? Vysvětli, jaký byl rozdíl mezi kovářem a podkovářem.

Podkováři byli řemeslníci vyučení v kovářském řemesle, ale museli mít navíc speciální zkoušky, aby mohli pracovat se zvířaty.

5

HANUŠ KRAKOVSKÝ Z KOLOVRAT

Hanuš Krakovský z Kolovrat, majitel panství Hradiště u Blovic, byl vlastencem a mecenášem. Hmotně podpořil Národní muzeum, Matici českou nebo Národní divadlo. Byl v kontaktu s předními představiteli české kultury. Vlastenecké zaujetí projevil roku 1848, kdy se účastnil revolučních událostí v Praze, kvůli čemuž měl v době bachovského absolutismu policejní dozor.

Objasni, o jaké instituce se jednalo:

- Národní muzeum – vlastenecké muzeum založené v roce 1818, které vzniklo z darů velkých soukromých sbírek, především sbírek přírodovědeckých v majetku aristokratů žijících v Čechách
- Matice česká – nakladatelství, které vydávalo česká vědecká a kulturní díla a překlady z cizích literatur
- Národní divadlo – kamenné samostatné české divadlo, jež bylo postaveno za přispění národní sbírky, roku 1868 byl položen základní kámen

Kdo byli následující lidé, s nimiž byl Hanuš v kontaktu? Spoj jméno s charakteristikou.

Václav Hanka	historik, přezdívaný Otec národa, autor díla Dějiny národa českého v Čechách a v Moravě, představitel 2. fáze národního obrození
František Palacký	spisovatel a redaktor Pražských novin a pak Národních novin, představitel 3. fáze národního obrození
Božena Němcová	pravděpodobný padělatel několika „prastarých“ českých rukopisů a nálezce rukopisu básní údajně ze 13. století nazvaného Rukopis královédvorský
Karel Havlíček Borovský	divadelník, dramatik, herec, autor her jako např. Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka Strakonický dudák aneb Hody divých žen, autor české hymny
Josef Kajetán Tyl	spisovatelka, představitelka 3. fáze národního obrození, autorka děl jako např. Babička, V zámku a v podzámčí

Vysvětli pojem Bachův absolutismus.

forma vlády v Rakouském císařství v období 50. let 19. století, kdy funkci ministra vnitra vykonával Alexandr Bach; jednalo se o obnovení absolutistické vlády

Jak v českých dějinách označujeme období, v němž vznikaly instituce, které Hanuš Krakovský z Kolovrat podporoval a kdy působily osobnosti, s nimiž byl v kontaktu?

národní obrození